

Vlaams
Parlement

vergadering **C265**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening,
Energie en Dierenwelzijn

van 10 juni 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het droppen van energiekanten – 2304 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over energiearmoede – 2305 (2014-2015)	5
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aanbevelingen van de Vlaamse Ombudsdienst inzake de EPB-handhaving – 2385 (2014-2015)	8
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de promotie en ondersteuning van zonne-energie – 2351 (2014-2015)	11
VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het in kaart brengen van hernieuwbare-energiepotentieel – 2365 (2014-2015)	16
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het ontwikkelingsplan van de transmissienetbeheerder en de impact hiervan op Vlaanderen – 2408 (2014-2015)	20
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de netvergoeding – 2437 (2014-2015)	22
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over slimme budgetmeters – 2310 (2014-2015)	26
VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over een actieve dienstverlening bij de energieprijzen – 2349 (2014-2015)	27

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het droppen van energiekanten – 2304 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rob Beenders

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Voorzitter, minister, ik heb een vraag opgesteld over het droppen van energiekanten. De meesten weten wellicht dat onze energiefactuur bestaat uit drie grote componenten: de energieprijis, de nettarieven en de heffingen. Het nettatarief wordt door de energieleverancier gefactureerd, maar het betreft diensten van de netbeheerder. De netbeheerder gaat dus ook met dat bedrag lopen. Ook de diverse heffingen op de energiefactuur worden gefactureerd door de energieleverancier die de energiebijdrage, de federale bijdrage en de toeslag voor beschermde klanten doorstuurt naar de overheid. De marge voor de energieleverancier zit dus in de prijs van elektriciteit en aardgas, want die kan de leverancier vrij bepalen.

Minister, onlangs werden wij op de hoogte gebracht van een toch wel bijzondere praktijk bij klanten met een terugdraaiende teller, vooral mensen die beschikken over zonnepanelen, prosumenten. Zij hebben geen of heel weinig verbruik. De component 'energieprijis' is bijgevolg heel laag, ze betalen daarvoor zo goed als niets. Ze betalen wel een nettatarief aan de distributienetbeheerder en ze betalen ook de heffingen die worden doorgestort aan de federale overheid. Door de terugdraaiende teller en door de heel lage energieprijis, levert dit de energieleverancier weinig tot niets op. We hebben vernomen dat bepaalde leveranciers daardoor geen energiecontract afsluiten met een energiekant of dat ze zelfs overgaan tot het verbreken van het energiecontract omdat het zo goed als niets opbrengt.

Ik had u dan ook graag volgende vragen gesteld. Bent u op de hoogte van deze praktijken? Wat is uw visie op deze manier van werken? Zult u concrete stappen zetten naar aanleiding van deze berichtgeving?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, mevrouw Taeldeman, er zijn ons geen gevallen bekend van elektriciteitsklanten die wegens het beschikken over een decentrale productie, zonnepanelen, een nulverbruik hebben en om die reden door hun elektriciteitsleverancier gedropt zijn. De federale Ombudsdienst voor Energie noch de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) hebben hierover klachten of meldingen ontvangen.

Natuurlijk werd in het verleden wel een bepaald, zij het beperkt, aantal prosumenten, klanten van zonnepanelen, gedropt, maar het is absoluut niet duidelijk dat dit wegens een nulverbruik zou zijn. Een drop kan trouwens teruggedraaid worden, bijvoorbeeld als de klant een openstaande factuur betaalt. Ook kan een drop stopgezet worden als de klant in kwestie een andere elektriciteitsleverancier vindt binnen de acht dagen.

Het is een aandachtspunt dat in tijden van hevige concurrentie tussen de elektriciteits- en aardgasleveranciers, het marktmodel onder druk komt dat de energieleveranciers belast met de inning van zowel de facturen van de transmissiefacturen voor elektriciteit en de transportfacturen voor aardgas, als voor de distributienetfacturen, alsook voor de heffingen, zonder hiervoor enige vergoeding te ontvangen en daarbij het betalingsrisico dragend ingeval de energiekant de factuur niet betaalt. Vanuit dat puur economisch oogpunt is het logisch dat

deze klanten, die de leveranciers objectief gezien meer kosten dan opbrengen, voor de leverancier niet meer als aantrekkelijke klanten worden gezien.

Reeds op dit moment kan een elektriciteitsleverancier een huishoudelijke klant enkel weigeren in een heel beperkt aantal gevallen: de leverancier beperkt zich tot een geografisch omliggende afzetmarkt; de afnemer is aangesloten op een distributienetgebied waar de leverancier nog niet levert; de leverancier levert alleen aan bepaalde segmenten van afnemers; de leverancier is actief als coöperatieve vennootschap en levert alleen aan vennoten; de huishoudelijke afnemer, of één van diens op hetzelfde adres gedomicilieerde gezinsleden, heeft nog openstaande schulden bij de leverancier.

Maar ik wens af te sluiten met nogmaals te beklemtonen dat bij mijn administratie en op mijn kabinet geen gevallen bekend zijn van klanten die gedropt werden wegens het beschikken over een vorm van decentrale productie. Als u of iemand anders wel gevallen kent, dat hoor ik dat natuurlijk heel graag, want misschien heeft dit ons nog niet bereikt via de officiële weg.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik zal een paar concrete gevallen overmaken aan uw kabinetsmedewerker, de heer De Smet. Zo zult u zien dat het wel degelijk gebeurt.

U geeft aan dat het puur vanuit het oogpunt van economische rentabiliteit zo is dat mensen met een decentrale productie niet zo interessant meer zijn voor energieleveranciers omdat er zo goed als geen energieprijis wordt aangerekend. De energieleverancier is wel verantwoordelijk voor het innen van het nettatarief en van de heffingen en moet die twee componenten van de energiefactuur puur doorstorten naar de distributienetbeheerder en naar de federale overheid. Vanuit het oogpunt van rentabiliteit zijn degenen met een decentrale productie niet zulke interessante klanten. Toch moeten we er absoluut op blijven inzetten, zeker rekening houdend met het feit dat wie nu een nieuwbouwwoning plaatst, sowieso verplicht wordt om een aandeel hernieuwbare energie te hebben.

In ieder geval gaat het in de toekomst richting van de decentrale productie, we moeten daar zeker rekening mee houden. Ik zal de concrete gevallen bezorgen aan uw kabinet, minister.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Het is goed om dat te weten want er zijn soms gevallen bekend waarin nog geen officiële klacht is neergelegd. Wanneer we zien dat dit probleem zich vaker voordoet, moeten we dat zeker opvolgen, vooral omdat er meer decentrale productie komt. We moeten daarbij nagaan of we eventueel wetgevend moeten bijsturen.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, sommige leveranciers die nieuwe klanten contacteren, huis aan huis of telefonisch, polsen op voorhand of die potentiële klanten beschikken over een decentrale productie-eenheid. Zij zijn in dat geval terughoudender om met die mensen een energiecontract te sluiten.

U beklemtoont zelf dat we steeds meer de richting uitgaan van decentrale productie. Dat is een techniek waar we voorzichtig mee moeten zijn.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over energiearmoede – 2305 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Rob Beenders

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Mijn vraag gaat over energiearmoede. De cijfers zijn gepubliceerd door de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) die heel goede statistieken bijhoudt over energiearmoede. Daaruit blijkt dat in 2014 het aantal gevallen daalde waarbij energieleveranciers het energiecontract opzegden wegens wanbetaling. Tegelijkertijd stuurden de netbeheerders meer dossiers door naar de Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's) voor bespreking in de lokale adviescommissie (LAC).

Het gaat hier om gezinnen die gedropt werden door hun commerciële leverancier, vervolgens hun energie geleverd krijgen door de netbeheerder maar ook aan hen de factuur niet betalen. In de LAC's wordt getracht een constructieve oplossing te vinden voor het betalingsprobleem om zo een afsluiting van de energietoevoer te vermijden.

Concreet werden 33.260 dossiers voor elektriciteit en 22.854 dossiers voor aardgas door de netbeheerders doorgestuurd naar de OCMW's. Ondanks een daling van de opzeggingen van het energiecontract wegens wanbetaling komen dus meer dossiers in handen van de OCMW's voor bespreking in de LAC's.

De OCMW's hebben opnieuw de nodige ondersteuning gevraagd van de Vlaamse Regering om tegemoet te kunnen komen aan al deze probleemdossiers. Het gaat dan ook over de tijd en energie die nodig is voor het organiseren van gesprekken en voor opvolgen van die dossiers.

Minister, kunt u de belangrijkste cijfers van 2014 inzake energiearmoede in Vlaanderen toelichten? Hebt u cijfers over de budgetmeters, de beleving, de netbeheerder, de betaalplannen enzovoort?

Wat is uw reactie op deze cijfers? Is er een evolutie waar te nemen in vergelijking met vorige jaren?

Ik heb in deze commissie al meermaals gevraagd – en dit is ook een uitdrukkelijke vraag van Samenlevingsopbouw – hoe we de OCMW's voldoende kunnen ondersteunen om het stijgend aantal dossiers aan te pakken?

In het regeerakkoord staat dat u een plan van aanpak zult opmaken over energiearmoede. Ik meen begrepen te hebben dat dit plan zijn opstartfase of eindfase zou kennen in het najaar. Was is de timing van dat plan? Wie zult u daarbij betrekken en welke onderwerpen zullen daarin aan bod komen?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: De VREG heeft mij, zoals wettelijk voorgeschreven, het rapport over de uitvoering van de sociale openbaredienstverplichtingen, 'Statistieken 2014 met betrekking tot huishoudelijke afnemers in het kader van de sociale openbaredienstverplichtingen' voor 31 mei 2015 bezorgd. Nazicht van dit ontwerprapport leert dat een aantal gegevens en analyses in dit rapport opnieuw geverifieerd moesten worden, waardoor het rapport nog niet kon worden gepubliceerd. In die zin is het ook nog te vroeg voor een analyse ervan.

De analyse van de cijfergegevens over energiearmoede is een delicate kwestie waarmee in het verleden ook terecht altijd heel zorgvuldig is omgegaan. Zonder volledige analyse is het dan ook voorbarig om hierover verklaringen af te leggen.

De samenwerking met de OCMW's wordt in het kader van het actieplan bekeken. De OCMW's zijn voor mij een belangrijk aanspreekpunt in de aanpak van energiearmoede. Zij moeten voldoende kennis hebben van de maatregelen die de Vlaamse overheid neemt. Ik wil dat heel transparant vertalen voor de OCMW's aangezien de medewerkers de maatregelen in de praktijk moeten brengen.

Langs de andere kant moeten de maatregelen de meest behoeftigen bereiken. Ook dat is een uitgangspunt voor het energiearmoedeplan dat ik dit najaar vorm wil geven.

Uiteraard ga ik helemaal niet licht over de problematiek van energiearmoede. Het is heel moeilijk om mij vandaag al uit te spreken over de vraag of er bijkomende maatregelen komen, of enkel een bijsturing van bestaande maatregelen. Het is wel de bedoeling dat de betrokken sociale organisaties goed kunnen nadenken over de krijtlijnen van het energiearmoedeplan. Daarom zal ik het voorstellen met concrete acties.

Het regeerakkoord voorziet een aanpak van energiearmoede aan de bron, met een sterke operationele rol voor de sociale economie. In ieder geval zal ook voor de sociale doelgroep ingezet worden op totaalrenovatie. De bestaande instrumenten zullen hiervoor maximaal aangewend of bijgestuurd worden. Ik stel vast dat de huidige beschermingsmaatregelen, de zogenaamde sociale openbare dienst-verplichtingen, de klemtoon vooral leggen op bescherming tegen afsluiting van energielevering en op het financieel steunen van mensen die al kampen met betalingsproblemen voor de levering van energie. Met deze veeleer curatieve aanpak wordt niet verholpen aan de onderliggende problemen van te hoge energiekosten. Daarvoor is een langetermijnaanpak nodig die kwetsbare groepen structureel helpt ontsnappen aan te hoge energiekosten door hun woningen energiezuiniger te maken, dit onder andere door gebruik te maken van de energielening.

Naast het gebrek aan financiële middelen voor investeringen in de woning, vormt ook de mate waarin men zich kan informeren en organiseren een belangrijke drempel voor kwetsbare gezinnen. Ik zal daarom nog dit jaar door middel van een participatief proces met alle belanghebbenden een actieplan voor energiearmoede voorbereiden. De nadruk zal liggen op het nemen van energie-efficiëntie maatregelen voor de sociale doelgroep. Ik stel vast dat het verleden meer gericht was op een curatieve aanpak, terwijl ik denk dat we een structurelere oplossing moeten bieden voor de toestand van het gebouwenpark, meer specifiek voor de doelgroep die het al moeilijk heeft.

Het is wel belangrijk dat we vermelden dat we ondertussen niet stilzitten. Toen we onlangs de energieleningen hebben uitgebreid, hebben we het specifiek voor een kwetsbare doelgroep mogelijk gemaakt om huishoudelijke apparaten mee te financieren. Dat is een grote drempel, die voor extra lasten in de factuur kan zorgen. Op die manier zorgen we ervoor dat we in de maatregelen en beslissingen die we nu nemen al rekening houden met de toets van de energiearmoede. We zullen in het najaar met het volledige plan komen.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, dank u voor uw antwoord en uw toelichting bij het plan van aanpak voor energiearmoede. Het Renovatiepact zit zeer goed in elkaar. Zes werkgroepen komen op een intensieve manier bijeen om tegen de zomer van 2015 met concrete maatregelen te komen met

betrekking tot renovatie en het plan van aanpak voor energiearmoede. Zal daarbij een traject worden opgestart voor sociale organisaties, die zeer begaan zijn met deze materie en daar zeer veel van kennen, om dan te landen bij een plan van aanpak voor energiearmoede?

Minister, als u dan toch zo'n participatietraject opzet voor energiearmoede, wil ik u signaleren dat de federale Ombudsdienst voor Energie in het kader van zijn jaarrapport de idee heeft gelanceerd om de doelgroep van het sociaal tarief, dat een federale materie is, uit te breiden. Nu komen 460.000 gezinnen in aanmerking voor het sociaal tarief. De Ombudsdienst voor Energie stelt voor om die doelgroep uit te breiden naar diegenen die de verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering ontvangen, naar mensen in een collectieve schuldenregeling en naar cliënten van een erkende dienst van schuldhulpverlening. Als die doelgroepen kunnen worden opgenomen in het sociaal tarief, komen ongeveer 1 miljoen gezinnen daarvoor in aanmerking. Het gaat om gezinnen waarvan de meeste sociale organisaties aangeven dat zij balanceren op de armoedegrens. Minister, wilt u in uw verdere aanpak van het energiearmoedeplan rekening houden met die idee van de federale Ombudsdienst voor Energie?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Het is onze bedoeling om zeker als stakeholders te overleggen. Als ik nu ga spreken over energiebeleid, zijn daar vaak ook mensen die met energiearmoede bezig zijn. Zij hebben mij gesignaleerd dat de huishoudelijke toestellen echt een probleem vormen. Om die reden heeft men het bereik van de energieleningen verbreed. Dat hebben we er al in opgenomen. Dat is al bezig.

Ik vind zelf ook dat de methodologie voor het Renovatiepact zeer goed werkt. Zo komt men tot een heel gedegen oplossing. Ik wil dat zeker ook doen voor de energiearmoede. We willen eind oktober of in november komen met het plan. We moeten dat dus doen in september of begin oktober. De problematiek is minder breed dan bij het Renovatiepact, waar je de premies en nog veel andere aspecten hebt. Ik denk dat we daar vrij snel en efficiënt kunnen werken. Daarna is er overleg in de schoot van de regering. Uiteraard kom ik daarna daarmee naar de commissie. We hebben trouwens met het Renovatiepact bewezen dat we op korte termijn heel veel kunnen doen.

De doelgroep voor de afbakening wordt bekeken. Maar dat is een moeilijke oefening. Er zijn heel veel raakvlakken met andere beleidsdomeinen, maar dat betekent niet dat we de oefening niet moeten doen. Als het te complex zou worden, moeten we een andere beslissing nemen.

De vraag naar input wordt een van de komende dagen gesteld. Ze is nog niet gesteld, maar dat zal maximum binnen de twee weken expliciet gebeuren. Het zijn de mensen op het terrein die het meeste weten. Vaak gaat het over heel praktische problemen.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. We kijken uit naar het plan van aanpak en ook, voorzitter, naar de terugkoppeling in deze commissie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aanbevelingen van de Vlaamse Ombudsdienst inzake de EPB-handhaving – 2385 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): In 2015, maar uiteraard ook eerder, is er in het kader van de EPB-regeling (energieprestatie en binnenklimaat) een attest nodig voor nieuwbouw of grondige renovaties. Elke aangifteplichtige, in principe de bouwheer, is verplicht in te staan voor het aanvragen van het EPB-attest en te bewijzen dat het gebouw voldoet aan de recente energievereisten.

Volgens de regels kan de EPB-aangifte slechts eenmaal definitief worden ingediend. Op de website van het Vlaams Energieagentschap (VEA) staat het volgende: "De voorlopige aangifte wordt gebruikt om mogelijke fouten op te sporen vóór de definitieve indiening. Tussen de datum van ingebruikname en de datum van indiening heeft men nog de mogelijkheid om extra energiebesparende maatregelen uit te voeren, bijvoorbeeld aan de hand van een luchtdichtheidsmeting. Na de indiening kunnen deze maatregelen niet meer worden opgenomen in de aangifte."

De Vlaamse ombudsman geeft daarover in zijn laatste jaarverslag het volgende mee: "Zo wordt aan een particulier waarvan de woning niet aan de EPB-eisen voldoet op het moment van indiening van de aangifte, zonder enige voorafgaande waarschuwing of aanmaning, onmiddellijk een effectieve en soms aanzienlijke geldboete opgelegd, ongeacht of nog bijkomende maatregelen worden genomen om zich alsnog in regel te stellen."

Het regeerakkoord heeft met betrekking tot de EPB-regeling het een en ander vastgelegd. We hebben daarover in het verleden in deze commissie ook al gesproken. In het regeerakkoord heeft men het over "een multisectoraal onderzoek met het oog op de maximale integratie en vereenvoudiging van allerlei attesten om de administratieve lasten en de kosten voor de bouwheer en de overheid tot een minimum te beperken. Met dit onderzoek streven we naar de invoering van een attest dat tegelijk de correcte uitvoering van een recent afgeleverde vergunning voor nieuwbouw attesteert." In het regeerakkoord is er dus een aanleiding. In deze commissie hebt u ook al gezegd dat u een en ander zult herbekijken.

Er rijzen echter een aantal vragen in verband met attesten die verkeerd worden afgeleverd of fouten hebben die kunnen worden aangetoond met een nieuwe meting. Bouwheren hebben op dit moment geen kans om die fout recht te zetten na de definitieve aangifte. Het VEA zegt daarover het volgende: "De datum waarop de EPB-aangifte is ingediend, wordt in het kader van de energieprestatieregelgeving gezien als het formele einde van de werken en eventuele aanpassingen. (...) Na het verstrijken van de periode van zes maand na de ingebruikname, kan niet langer worden gepretendeerd dat er nog werken worden uitgevoerd in het kader van de nieuwbouw of de stedenbouwkundige vergunning en betreft het dan ook nieuwe werken die losstaan van de in de EPB-aangifte gerapporteerde werken. (...) Het opnieuw indienen van de EPB-aangifte is binnen de wettelijke context van de EPB-aangifte momenteel niet mogelijk."

Ook in het jaarverslag van de Vlaamse ombudsman wordt er verwezen naar de mogelijkheden van flexibiliteit en het gebruikmaken van de beschikbare informatie: "Nochtans is het Vlaams Energieagentschap (VEA) perfect op de hoogte

van wie aan de voorwaarden van de E-peilpremie voldoet. Als het VEA boetes kan sturen naar burgers met een te hoog E-peil, dan kan het VEA uit de EPB-databank ook lijsten genereren van mensen met een laag E-peil die in aanmerking komen voor de E-peilpremie. Op basis van die lijsten zouden de distributienetbeheerders dan heel gericht een aanvraagformulier kunnen opsturen.” Het is dan de bedoeling om een automatische toekenning te creëren van de premie. Uit die flexibiliteit zou een andere aanpak kunnen groeien om flexibeler om te gaan met de EPB-aangifte.

Minister, hebt u weet van de vermeende anomalie tussen de bevindingen in het jaarverslag van de Vlaamse ombudsman en de beloofde vereenvoudiging binnen het regeerakkoord? Op welke manier zult u eventueel tegemoetkomen aan de vraag van de Vlaamse ombudsman?

Tot nu toe is het niet mogelijk een nieuwe EPB-aangifte te doen als er fouten werden vastgesteld. Zult u dat hiaat aanpakken? Op welke manier en binnen welke termijn?

Hoe kan een bouwheer aan wie een EPB-attest werd afgeleverd dat berust op foutieve informatie, zich verweren? Via welke middelen kan de bouwheer een nieuw en correct attest verkrijgen? Kan de bouwheer aan wie een EPB-attest werd afgeleverd dat berust op foutieve informatie, ook na zes maanden een nieuw en correct attest aanvragen? Kunnen op basis daarvan bijvoorbeeld premies in het kader van het E-peil worden verkregen?

Met welke acties zult u ervoor zorgen dat er zo snel mogelijk een aanpassing komt van de handhavingmiddelen voor EPB-attesten in het kader van de geplande hervorming in het regeerakkoord?

Wat vindt u ten slotte van het voorstel van de Vlaamse ombudsman om het VEA automatisch te laten peilen naar het laag E-peil dat in aanmerking komt voor de E-peilpremie? Op welke manier zult u het VEA aanmoedigen hierin stappen te ondernemen?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, het daarnet aangehaalde multi-sectorale onderzoek, met het oog op een maximale integratie en vereenvoudiging van allerlei attesten, is in april 2015 gestart. Het onderzoek zal tot het najaar van 2015 lopen. Begin 2016 zullen minister Schauvliege en ikzelf het resultaat van het onderzoek, met voorstellen tot mogelijke integratie, aan de Vlaamse Regering voorleggen.

Ik zal het VEA vragen het resultaat van het onderzoek niet af te wachten en sneller met de netbeheerders te overleggen over een uitwisseling van de gegevens van woningen die voor een E-peilpremie in aanmerking komen. De eerste contacten over de uitwisseling van EPB-gegevens in het licht van de fraudedetectie hebben reeds plaatsgevonden. Ik zal vragen dit punt ook op de agenda te plaatsen.

Mits de nodige machtigingen behoort een uitwisseling tot de mogelijkheden. Ik heb alvast het initiatief genomen om de netbeheerders door middel van een wijzigingsdecreet toegang tot de EPB-EPC-databank te verlenen. Op die manier kunnen ze de premieaanvragen gemakkelijker controleren.

Er is voorgesteld met betrekking tot de E-peilpremie proactief op te treden. Wat dat betreft, moet zeker rekening met de privacywetgeving worden gehouden. Indien we het principe van de proactiviteit voor de E-peilpremie invoeren, moeten we datzelfde principe ook voor de toekenning van de andere premies onderzoeken. Dat laatste lijkt echter niet zo eenvoudig.

Volgens het Energiedecreet is een EPB-aangifte het uniek document waarin de verslaggever alle uitgevoerde maatregelen tot naleving van de EPB-eisen beschrijft en al dan niet conform de eisen verklaart. Die eisen zijn aan een stedenbouwkundige vergunning gekoppeld. De EPB-aangifte dient dan ook in de eerste plaats als bewijsstuk om aan te tonen dat conform de EPB-eisen is gebouwd.

De datum waarop de EPB-aangifte is ingediend, wordt in de energieprestatie-regelgeving als het formeel einde van de werken en van de eventuele aanpassingen beschouwd. Na het verstrijken van de periode van zes maanden na de ingebruikname kan niet langer worden gepretendeerd dat nog steeds werken worden uitgevoerd die binnen de stedenbouwkundige vergunning passen. Het betreft in dat geval nieuwe werken die van de in de EPB-aangifte gerapporteerde werken losstaan. De investeringsbeslissingen die buiten de context van de vergunning vallen, vallen buiten de scope van de EPB-regelgeving.

Indien een verslaggever of een bouwheer vaststelt dat de ingediende EPB-aangifte fouten bevat, is het momenteel mogelijk de EPB-aangifte opnieuw in te dienen. Het Energiedecreet voorziet hiervoor in een procedure.

Als het een administratieve fout betreft, zoals een verkeerde naam of een fout in het adres, kan dit door middel van een eenvoudig verzoek aan de helpdesk van het VEA. Dit kan binnen de week gebeuren.

Als het fouten in verband met de uitgevoerde werken betreft, bijvoorbeeld de invoering van een verkeerde productwaarde, kan dit op vraag en mits de voorlegging van de nodige stavingstukken die de materiële vergissing aantonen. Aangezien de stavingstukken steekproefgewijs worden nagekeken, kan het in dit geval iets langer duren voor het VEA het voor de verslaggever mogelijk maakt de EPB-aangifte opnieuw in te dienen.

Als het een EPB-aangifte met een boete betreft, doorloopt de nieuwe indiening van de EPB-aangifte de hoorzittingsprocedure. In tegenstelling tot de stelling in het jaarverslag van de Vlaamse ombudsman wordt de administratieve boete voor de niet-naleving van de EPB-eisen niet onmiddellijk opgelegd. Elke aangifteplichtige krijgt de kans zich in een hoorzittingsprocedure te verweren.

Zoals daarnet al is gesteld, biedt het Vlaams regeerakkoord ruimte om door middel van het onderzoek van de integratie van de verschillende attesten de correcte uitvoering van een vergunning voor nieuwbouw te attesteren. Zodra dit aspect aan bod komt, zullen we ook de doelmatigheid en de effectiviteit van de handhavingprocedures evalueren.

Ik wil nu al even een gedeelte toevoegen van mijn antwoord op een vraag om uitleg die de heer Gryffroy straks zal stellen. Ik wil vooral benadrukken dat het moeilijk is een voorafname op de globale hervorming van de energiepremies te doen. Ik ben niet zeker dat de E-peilpremie in de toekomst zal blijven bestaan. Ik ben momenteel bereid te onderzoeken in welke mate het VEA de aangifteplichtigen die aan de eisen van de E-peilpremie voldoen over het bestaan van deze premie te informeren. Dat zal deel uitmaken van de hervorming van de energiepremies. Ik moet nu echter al meedelen dat ik niet zeker ben of dit zal blijven bestaan.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. De globale hervorming zult u, in samenwerking met minister Schauvliege, in het begin van 2016 aanpakken. We moeten goed naar het doel van de EPB-regelgeving kijken. Energiezuiniger woningen vormen het doel. De termijn van zes maanden die in dit verband is afgesproken, is natuurlijk belangrijk. U hebt er

echter zelf op gewezen dat er mogelijkheden zijn om fouten recht te zetten. Er zijn procedures voor fouten bij de constructie en in de rapportering.

Die procedures moeten met de grootst mogelijke flexibiliteit worden aangewend. Indien in eerste instantie blijkt dat de investeringen onvoldoende zijn en de bouwheer bereid is dit alsnog in orde te brengen, moeten we ervoor zorgen dat het peil uiteindelijk op basis van de effectieve investeringen wordt toegekend. Op die manier kan de bouwheer boetes vermijden en in aanmerking komen voor een E-peilpremie, zolang deze premie nog bestaat.

Minister, ik roep u op om in dit verband de nodige flexibiliteit in te bouwen. U hebt al verklaard dat die flexibiliteit er is. Volgens mij moet het VEA hier ook op deze manier mee omgaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de promotie en ondersteuning van zonne-energie – 2351 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, deze vraag om uitleg heeft betrekking op zonne-energie. De vraag is hoe we deze nu en in de toekomst belangrijke energiebron op een goede manier een plaats kunnen bieden.

Zonne-energie is wat verbrand door de oversubsidiëring in de periode 2010-2012 en heeft op die manier een jammerlijk negatieve connotatie meegekregen. Het is belangrijk dat we die negatieve sfeerschepping doorbreken.

U hebt daar al initiatieven rond genomen, minister. U hebt ervoor gezorgd dat de energielening nu overal kan worden gebruikt voor het plaatsen van zonnepanelen. Wat ook positief is, zijn de groepsaankopen. Er zijn er die georganiseerd worden vanuit de provincie. De provincie Antwerpen was een van de eersten. Uiteindelijk hebben 3332 gezinnen in totaal 52.000 zonnepanelen geplaatst. Zo'n groepsaankoop werkt niet alleen ontzorgend voor de gezinnen, maar heeft door de schaal uiteraard ook een financieel voordeel.

Tijdens de commissievergadering van 25 maart 2015 gaf u nog aan dat het rendement van een PV-installatie (photovoltaic) aangekocht via een groepsaankoop, uitkwam op 5,2 procent, terwijl dat voor een individueel aangekochte en geplaatste PV-installatie slechts rond 1 procent zou liggen.

Rekening houdend daarmee, zou de overheid nu in overleg met de sector misschien kunnen opteren voor een gecoördineerde aanpak rond het stimuleren van PV-installaties en eventueel rond zonne-energie in het algemeen. Er is immers al een precedent. Uw voorganger, minister Van den Bossche, heeft in 2013 in samenwerking met sectorfederatie PV-Vlaanderen de campagne 'Stroom van eigen kweek' opgezet, met de bedoeling om zonne-energie op een positieve manier in het daglicht te plaatsen.

Verskillende maatregelen en initiatieven worden en kunnen worden genomen om de drempels tot het plaatsen van zonnepanelen effectief weg te werken of te verkleinen. Een belangrijke bezorgdheid daarbij is dat een aantal mensen zonder veel kennis van zaken gaan beslissen om zonnepanelen te leggen, terwijl hun dak

daar bijvoorbeeld niet geschikt voor is en ze hun middelen beter in een andere duurzame techniek zouden investeren. Een goede ondersteuning van gezinnen bij de keuze van een duurzame techniek is dus aangewezen en wenselijk. Een lokale entiteit zou daar een rol in kunnen spelen in het kader van de energielening, maar natuurlijk gaat niet iedereen langs bij de lokale entiteit om een energielening af te sluiten.

Ook bij de bespreking van het woningpaspoort in de commissievergadering van 11 maart 2015 werd die bezorgdheid aangehaald, maar dan in verband met renovaties. Als mensen beslissen om te investeren in de energiezuinigheid van hun woning, komt er veel, misschien wel te veel informatie op hen af. De kennis van het overgrote deel onder hen is te beperkt, waardoor de gezinnen, op basis van subjectieve informatie van bijvoorbeeld een leverancier, mogelijk een verkeerde keuze maken.

Verschillende initiatieven trachten daaraan tegemoet te komen, enerzijds informerend, anderzijds sensibiliserend. De stad Gent pakte recent uit met een zonnekaart. Met behulp van die kaart kunnen inwoners nagaan of hun dak geschikt is voor het plaatsen van zonnepanelen en hoeveel vierkante meter zonnepanelen er effectief op zouden kunnen worden gelegd. Rekening houdend met de hellingsgraad van het dak, de oriëntatie en eventuele schaduw van omliggende hindernissen, doet het achterliggende programma ook een voorspelling van de mogelijke opbrengst van de zonnepanelen.

Naar analogie van de warmteatlas zou nu eigenlijk voor heel Vlaanderen een zonneatlas kunnen worden gemaakt, waarbij de meest optimale daken voor zonne-energie in kaart worden gebracht. De zonnekaarten van zo'n zonneatlas kunnen de gezinnen al heel wat waardevolle informatie geven om wel of niet voor zonne-energie te kiezen – een perfect voorbeeld van hoe de overheid de mensen kan ondersteunen met objectieve informatie bij het maken van hun keuzes.

Lokale overheden zouden de zonnekaart van hun gemeente of stad kunnen combineren met een warmtefoto. Een warmtefoto van een gebouw geeft een beeld van de ordegraad van de warmteverliezen van dat gebouw. Voor sommige gemeenten en steden in Vlaanderen is er al zo'n volledige warmtefoto genomen. Via een warmtefoto kan dus vrij eenvoudig teruggevonden worden of het dak van een gebouw reeds geïsoleerd is of niet, wat een belangrijke voorwaarde is om een PV-installatie te plaatsen. Voordat een dergelijk dak geïsoleerd is, is het niet wenselijk om er zonnepanelen op te leggen, tenzij de plaatsing van de PV-installatie gepaard zou gaan met het plaatsen van isolatie. Hoe dan ook lijkt de koppeling van beide gegevens erg nuttig.

Samengevat: zonnepanelen kunnen een heel belangrijke rol spelen bij de ontwikkeling van hernieuwbare energie in Vlaanderen. Er worden op diverse niveaus en door diverse actoren – lokale overheden, provincies, Vlaanderen, maar ook private actoren die bijvoorbeeld groepsaankopen organiseren – initiatieven genomen of gepland.

Ik denk dat het nuttig is – en het komt aan u toe om dat te doen – om een en ander te coördineren en eventueel te koppelen aan een nieuwe campagne om de productie van zonne-energie op een kostenefficiënte en positieve manier te stimuleren. Hebt u plannen om in overleg met de sector een campagne op te zetten ter promotie van zonne-energie en PV-installaties?

Kent u het initiatief van de zonnekaart? Kunt u meer uitleg geven over hoe men die gegevens verzamelt en op welke manier de betrouwbaarheid ervan gegarandeerd kan worden? Wilt u dat initiatief verder uitrollen, om op die manier heel Vlaanderen van een zonneatlas te voorzien? Kan de overheid helpen om de nodige informatie beschikbaar te stellen van de bevolking en lokale besturen?

Hoe staat u tegenover het voorstel dat de lokale overheid gebruik zou kunnen maken van een warmtekaart in het kader van het installeren van PV-installaties of zonneboilers? Op welke manier zou de overheid de mensen kunnen helpen kiezen voor de meest geschikte duurzame techniek?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Zon en wind zijn inderdaad de hernieuwbare energiebronnen waar we vooral op moeten inzetten. U hebt dat al vaker gezegd, minister, en wij zijn het daar helemaal mee eens. Het is jammer om vast te stellen dat zonnepanelen de laatste jaren in een negatief daglicht zijn komen te staan. Daarom is de vraag van de heer Bothuyne naar het promoten van zonne-energie ook een heel interessante vraag. We moeten daar zeker op inzetten.

De energiefactuur en de doorrekening van de groenestroomcertificaten (GSC's) zullen nog jaren als een zwaard van Damocles boven ons hoofd hangen. Zeker als het uitgevoerd wordt in de komende jaren zal met de regelmaat van de klok naar de buurman of -vrouw met zonnepanelen worden gewezen. Dat is jammer natuurlijk, want de zonnepanelen van particulieren vormen niet de hoofdmoot van de opgebouwde GSC's, en dan nog, als dat wel zo zou zijn, is dat nog geen reden om afgunstig te reageren.

Ik ondersteun de vragen. Op welke manier, minister, bent u van plan om wind, maar vooral zon, in een positief daglicht te zetten? Wij willen u daarnaast vragen om de innovaties op het vlak van PV-panelen – er valt nog veel innovatiewinst te boeken in de komende jaren – mee te nemen in de communicatie en campagne. Vlaanderen kan vooruitstrevend zijn op dit vlak, en dat zal ons economisch beter op de kaart zetten. Als het op hernieuwbare energie aankomt, kunnen we een tand bij steken.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): De vraag van collega Bothuyne is interessant omdat we op deze manier inderdaad gemakkelijk kunnen detecteren waar het potentieel zit. Het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) heeft al een methode ontwikkeld – dat zien we op de website – die knap ineen zit. Men houdt rekening met objecten die een schaduw kunnen werpen zoals bomen en gebouwen. Men zet er cellen op van een halve op een halve meter. Men houdt geen rekening met te kleine daken of beschaduwde daken. Zo kan men tot een zonnekaart komen.

Zoals de heer Danen zegt, moeten we de GSC's niet met de vinger wijzen in verband met de financiering. We moeten eerder denken aan de tarifiering in zijn globaliteit. Die zal in de toekomst wijzigen. We moeten overstappen van een verbruikerstarief naar een partieel capaciteitstarief. Als men dat doet, gecombineerd met opslag, gecombineerd met zonnepanelen, dan is het voor die mensen inderdaad interessant om daarin te investeren zonder bijkomende ondersteuning van GSC's. Dat wil ik even meegeven als aandachtspunt. Ik ben benieuwd naar uw reactie, minister.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: De promotie van hernieuwbare energieproductie blijft uitermate belangrijk. Inzake de promotie van de installatie van PV-systemen bekijk ik bijvoorbeeld momenteel twee concrete flankerende initiatieven: de haalbaarheid van een charter 'groepsaankoop mét garanties' en de uitwerking van een zonnekaart voor Vlaanderen. Ik ben dus zeker vertrouwd met de zonnekaart en ik ben er ook een groot voorstander van omdat ze ontzettend veel informatie geven: over het aantal zonnepanelen dat men kan plaatsen, het rendement, de

kostprijs. Wie de zonnekaart consulteert, krijgt onmiddellijk zeer concrete informatie. De consument is geholpen. De problematiek wordt eenvoudiger.

De initiatiefnemers zijn sinds 2013 bezig met het inwinnen van hoogtegegevens via luchtopnames – dat is de lidartechnologie – in het kader van een 3D-model voor Vlaanderen. Tegen het einde van het jaar zullen alle hoogtegegevens van Vlaanderen verzameld zijn. De opnames gebeuren met een zeer hoge resolutie. Die opmetingen worden gekoppeld aan een register van alle gebouwen in Vlaanderen. Zo wordt zeer nauwkeurig voor alle bestaande gebouwen in Vlaanderen de grootte, helling en oriëntatie van het dak bepaald en kan een goede inschatting van het zonnepotentieel op elk dak, in elke gemeente en in geheel Vlaanderen worden gemaakt. Met een internettoepassing kunnen de verwerkte gegevens als een zonnekaart visueel worden voorgesteld aan particulieren en professionals.

Ik ben er geen voorstander van om deze zonnekaart te gaan koppelen aan de vergunningsaanvraag. Particuliere PV-installaties en zonneboilers zijn momenteel in principe vrijgesteld van de bouwvergunning. Ik ben er geen voorstander van om daar verandering in te brengen. Wie zonnepanelen geplaatst heeft, moet dat uiteraard wel melden, maar dat is iets anders. We moeten geen extra drempel inbouwen door de koppeling aan een vergunning. Het zou indruisen tegen de drempelverlaging die we willen realiseren voor deze technologieën. We moeten zelfs verder gaan met de drempelverlaging via groepsaankopen en de energielening. Op bepaalde plaatsen kon de plaatsing van zonnepanelen al worden betaald met een energielening, we hebben dat nu uniform gemaakt over alle lokale entiteiten zodat daar ruimte voor bestaat. Dat is volgens mij verantwoord.

Warmtekaarten of thermografische kaarten voor Vlaanderen kunnen zinvol zijn, maar hebben ook hun beperkingen. Een thermografische opname is een momentopname. Dat leidt ertoe dat alle daken die geïsoleerd zijn, samen met alle daken van woningen die niet geïsoleerd én op dat ogenblik niet verwarmd zijn, in de categorie 'weinig tot geen warmteverlies' ondergebracht worden op de thermografische kaart. Het is een momentopname; we moeten oppassen dat er geen verkeerde conclusies uit getrokken worden.

Aan de andere kant worden verwarmde woningen met onvoldoende geïsoleerd dak samen met geïsoleerde woningen met een openstaand dakvenster in de categorie 'veel warmteverlies' ondergebracht: weer een momentopname. Dat kan voor een scherpe vertekening zorgen.

De kaarten zijn dus nuttig, maar we moeten opletten en rekening houden met de foutenmarge. Om te dienen als bewijskrachtig instrument, zitten er nog te veel fouten in.

De gegevens voor de zonnepotentieelkaart zijn ter beschikking vanaf begin 2016 en moeten nog verwerkt worden. Ten vroegste tegen de zomer 2016 zal alles afgewerkt kunnen worden.

De thermografische opnames van Vlaanderen zijn niet ter beschikking. Ze moeten nog gemaakt worden. Het is technisch niet haalbaar om dat binnen een redelijke termijn voor heel Vlaanderen gebiedsdekkend te organiseren. Daarvoor hebben we onvoldoende koude nachten om tijdens de vier beschikbare uren vliegmogelijkheid per nacht de nodige opnames te kunnen maken. Uit een pilootproject dat AGIV voor de stad Genk uitvoerde, blijkt de methodiek enkel op lokaal niveau haalbaar te zijn. Onder andere de stad Antwerpen moest noodgedwongen de actualisering van haar thermografische kaart een jaar uitstellen wegens onvoldoende strenge winternachten. Vaak betreft het dus een praktisch probleem.

Volgens mij kunnen we de lokale overheden vooral met de zonnekaart ondersteunen bij hun potentieelinschatting voor hernieuwbare energie en bij de

stimulering van hun inwoners om bij te dragen aan de doelstellingen in het kader van de klimaatneutrale plannen en het Burgemeestersconvenant. Om mensen te helpen kiezen voor de meest geschikte duurzame techniek, kan de overheid algemene informatie over de verschillende opties ter beschikking stellen, bijvoorbeeld via brochures of websites. De website www.energiesparen.be biedt heel wat informatie op dat vlak. De website biedt ook calculators aan, die de rendabiliteit van verschillende opties inschatten.

De technische en economische haalbaarheid van de verschillende keuzes is echter afhankelijk van vele individuele parameters, die voor elke toepassing en elke woning een grondige analyse door vakmensen vragen. Om de kwaliteit en kennis van installatiebedrijven te verhogen, heeft de Vlaamse overheid een certificaat van bekwaamheid ingevoerd voor vaklui die na een specifieke opleiding slagen in het examen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, ik dank u voor het antwoord. Het bevat een aantal nuttige elementen. Als alles goed gaat, hebben we tegen de zomer van 2016 een Vlaamse zonnekaart. Dat is belangrijk nieuws voor de sector en voor de Vlaamse gezinnen.

U hebt weinig uitleg gegeven bij het andere initiatief: het charter voor groepsaankopen. Misschien kunt u daar nog iets meer over vertellen? Is het de bedoeling om het samen met de provincies te doen of met private actoren? Het lijkt me nuttig dat u hier wat meer uitleg bij geeft.

Is de zomer van 2016 niet het ideale moment om ook met een grotere campagne uit te pakken, samen met de sector, om de instrumenten, zekerheden en informatie die u de Vlamingen kunt aanbieden, ook breed in de markt te zetten? Zonne-energie is, mits de installatie op de goede manier is aangekocht en geplaatst, rendabel zonder certificatensteun. Die boodschap moeten we breed durven uitdragen: er zijn geen subsidies meer nodig om van zonne-energie een succes te maken in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Ik wil gewoon nog aanvullen. Het mag worden benadrukt dat dit inderdaad niet mag worden gekoppeld aan vergunningen. Als er te veel problemen zijn in functie van de koppeling met een warmtekaart, dan zou ik zelfs voorstellen om de twee projecten los te koppelen. Het zou immers kunnen dat wegens een zachte winter een onvoldoende goede warmtekaart kan worden opgemaakt en dat daardoor dan ook geen zonnekaart wordt opgemaakt. De twee kunnen losgekoppeld worden van elkaar.

Er zou wel een systeem van zonnekaart moeten zijn waarbij men voor alle gemeenten in heel Vlaanderen vertrekt met dezelfde parameters. Het kan niet de bedoeling zijn dat elke gemeente dit op haar manier kan organiseren. De vertrekbasis vanuit het AGIV zou goed zijn.

Desnoods moeten we dit dus loskoppelen van het opmaken van een warmtekaart en mogen we dit zeker niet koppelen aan een vergunningsaanvraag, want dan zijn we helemaal gezien.

Ik denk dat de primeur van de zonnekaart tegen de zomer van 2016, goed zal worden gemediatiseerd door de heer Bothuyne.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Bij het charter gaat het er vooral om dat bij groepsaankopen voor zonnepanelen vaak de opmerking wordt gemaakt dat lokale

zelfstandigen of kleine kmo's worden uitgesloten. Met het charter willen we ervoor zorgen dat bij een grote groepsaankoop, bijvoorbeeld voor 5000 daken, ook een consortium van lokale handelaars kan meedoen. Ik ben daar nogal gevoelig voor. Door groepsaankopen vergroot de schaal, maar daardoor komt men vaak uit bij buitenlandse bedrijven en worden, indirect, de mensen uitgesloten die zich hier op de markt bevinden, die heel goed werken en die dus dicht bij de kopers wonen. Dit zijn belangrijke aspecten voor het onderhoud of een herstelling.

Ik meen dat we het beste van beide werelden moeten combineren. Door de groepsaankopen is er een prijsdaling en dus een hoger rendement. Het gaat jaarlijks om een rendement van 4 à 5 procent. Natuurlijk moeten we er ook voor zorgen dat ook de lokale kmo's kunnen meedoen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, u hebt nog niet geantwoord op mijn vraag over de campagne.

We delen de bezorgdheid om lokale kmo's mee in te schakelen in de groepsaankopen. Dat is inderdaad heel belangrijk, onder meer in functie van de service die ze achteraf kunnen leveren.

Als u nu ook nog iets zegt over mijn idee over de campagne, ben ik helemaal gelukkig.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Daar ben ik een beetje aarzelend over. Er zijn immers zoveel initiatieven. Het is inderdaad de provincie Antwerpen die daarmee is gestart. Maar ook in de provincie Limburg bieden heel wat gemeenten groepsaankopen aan. Ik zeg niet per definitie nee maar vandaag zie ik zoveel lokale initiatieven dat ik me afvraag of we ons geld wel nog moeten stoppen in een promotiecampagne voor iets wat al door heel wat actoren gebeurt. Ik weet dat een aantal organisaties op Vlaams niveau nog een grote groepsaankoop zullen lanceren voor zonnepanelen. Er zijn zelfs mediagroepen die advertenties doen. Vraag is dan of de Vlaamse overheid nog advertentieruimte moet kopen voor advertenties die al gebeuren door andere partners. We proberen de schaarse middelen nuttig te gebruiken. Wanneer we echter in de zomer van 2016 de zonnekaart lanceren, kunnen we misschien, met alles wat nu al bestaat, daar iets rond te doen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Dat was mijn suggestie. Ik ben dan ook tevreden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het in kaart brengen van hernieuwbare-energiepotentieel – 2365 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): De Vlaamse overheid wil het hernieuwbare-energiepotentieel van steden en gemeenten in kaart brengen en bouwt daarvoor verder op de nulmetingen die de Vlaamse overheid aan de lokale besturen

aanbiedt en actualiseert in het kader van het Burgemeestersconvenant. Via een studie van Toegepast Wetenschappelijk Onderzoek Leefmilieu (TWOL) zal een potentiële inschatting hernieuwbare energie worden gemaakt en een interactieve kaart worden opgesteld.

Ruimte Vlaanderen neemt momenteel het initiatief om hernieuwbare-energiepotentiële kaarten op te stellen met onder andere ook een studie over de conceptnota Fast Lane windenergie.

De provincie Vlaams-Brabant werkt op dit moment aan energiekansenkaarten en de provincie Limburg heeft het windpotentieel al in kaart gebracht. In Oost-Vlaanderen werd dan weer heel wat werk verricht met de opmaak van energielandschappen. Binnen verschillende beleidsdomeinen en op verschillende bestuursniveaus worden er momenteel dus gelijkaardige plannen opgemaakt.

Minister, is er contact geweest tussen Ruimte Vlaanderen en Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) over de opmaak van deze plannen? Is er een samenwerking en wie zou deze dan coördineren? Het zou jammer zijn indien door een gebrek aan coördinatie een aantal zaken niet of dubbel zouden gebeuren.

Vertrekt LNE bij de opmaak van de TWOL-studie vanuit de huidige technische mogelijkheden van bepaalde hernieuwbare energiebronnen of vanuit de ruimtelijke mogelijkheden of het huidige wetgevende kader voor de inplanting van dergelijke hernieuwbare energiebronnen?

Wordt bij de opmaak van de plannen rekening gehouden met de ruimtelijke interferenties tussen de verschillende hernieuwbare energiebronnen?

Welke hernieuwbare energiebronnen worden in kaart gebracht, enkel hernieuwbare energiebronnen voor elektriciteitsproductie of ook hernieuwbare bronnen voor groene warmte?

LNE laat een potentiële inschatting hernieuwbare energie ontwikkelen die de bestaande hernieuwbare energie ruimtelijk in kaart brengt en ook een methode aanreikt om het potentiële hernieuwbare energie te berekenen per gemeente. Worden de resultaten daarvan openbaar gemaakt? Zullen die resultaten vrij raadpleegbaar zijn door andere bestuursniveaus en eventueel andere stakeholders?

Verschillende bestuursniveaus werken momenteel aan gelijkaardige plannen of hebben deze oefening al afgerond. Is er een overleg gepland met deze lokale overheden om de verschillende plannen op elkaar af te stemmen? Worden de verschillende plannen die in opmaak zijn of die al zijn opgemaakt, in kaart gebracht? Wordt bij de opmaak van nieuwe plannen rekening gehouden met de al opgemaakte plannen? Wie zal dit coördineren?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Dit is min of meer een uitbreiding van de vorige vraag over de zonnekaart. Deze vraag bevat echter twee belangrijke aspecten.

Deze namiddag wordt het voorstel van resolutie betreffende een energiepact besproken. De basis is het stakeholdersoverleg dat de inventaris moet opmaken. Ik vrees echter dat we straks allemaal op ons klein lapje grond, per provincie, een eigen methode zullen hebben om iets te stroomlijnen of te inventariseren. Het kan dan ook nuttig zijn dat de Vlaamse overheid een coördinerende rol speelt om ervoor te zorgen dat wanneer al die plannen moeten worden opgevraagd, eenzelfde methode wordt gehanteerd. We moeten bepaalde zaken op dezelfde manier kunnen vergelijken. Dat geldt voor zonnekaarten, potentie aan restwarmte

enzovoort. Volgens welke basisparameters moet zoiets worden opgemaakt? Zult u daartoe initiatieven nemen?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Er zijn verschillende contacten geweest met Ruimte Vlaanderen. Ruimte Vlaanderen heeft input gegeven op het ontwerp van bestek. De studie is complementair met de studie die Ruimte Vlaanderen uitvoert. Ruimte Vlaanderen is uitgenodigd om deel te nemen aan de stuurgroep die de studie begeleidt.

De potentiële inschatting gebeurt per hernieuwbare-energie technologie en is gebaseerd op het regelgevend kader en de bestaande ruimtelijke randvoorwaarden. Er zullen een aantal sensitiviteitsanalyses gebeuren op deze randvoorwaarden en op de evolutie van de technologische ontwikkelingen.

De bedoeling van de studie is de gemeenten te ondersteunen bij de opmaak van duurzame-energie actieplannen in het kader van het Burgemeestersconvenant. Ongetwijfeld zal het budget van de studie beperkingen opleggen aan het niveau van detaillering dat mogelijk is.

Zoals gezegd, is het de doelstelling alle gemeenten een indicatie te geven van wat mogelijk is aan hernieuwbare energie in de gemeente. Afhankelijk van de offertes die binnenkomen, zal worden gekeken hoe de onderzoeksteams door middel van modellering antwoorden kunnen bieden op deze problematiek.

Met volgende hernieuwbare energiebronnen moet minstens rekening worden gehouden, met mogelijk elk hun eigen methodologie, zowel voor de weergave van de huidige situatie als de potentiële inschatting: zonne-energie, zowel foto-voltaïsch als zonneboilers; windenergie; waterenergie; hernieuwbare warmte: afvalwarmte en geothermie; biomassa of restafval als energiebron: vergisting, organische groente-, fruit- en tuinafvalstromen zoals mout, eigen waterzuiveringsslib, enzovoort.

De hernieuwbare-energie atlas is een hulpmiddel voor gemeentelijke overheden en burgers om inzicht te krijgen in de mogelijkheden van de gemeente om de toepassing van hernieuwbare energie te realiseren. De bedoeling van de studie is om de verkregen resultaten met een interactieve kaart beschikbaar te stellen aan lokale overheden en burgers. De resultaten worden op een website ontsloten.

Het is de bedoeling om van het bestaande instrumentarium te vertrekken en daarop voort te bouwen. De uniformiteit van de gebruikte systemen en modellen binnen de verschillende beleidsniveaus vormt een belangrijk element bij deze potentiële inschatting. Idealiter kan een methodologie worden gebruikt op gemeentelijk, provinciaal en Vlaams niveau. Daarnaast is al veel geografische informatie beschikbaar voor Vlaanderen. In de stuurgroep van de nog op te starten studie zullen de provincies of een vertegenwoordiger van de provincies aanwezig zijn.

Er zal binnen de stuurgroep van de nog op te starten studie worden bekeken op welke manier lopende initiatieven het best worden opgenomen op de interactieve kaart. Indien er praktische oplossingen beschikbaar, kunnen deze plannen, bijvoorbeeld in de vorm van een kaartlaag, mee worden opgenomen op de interactieve kaart.

Er wordt rekening gehouden met de lopende initiatieven en de coördinatie gebeurt in de stuurgroep van de studie. Het departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) coördineert de studie en zit de stuurgroep voor. Zoals gezegd, valt de opmaak van plannen buiten het bereik van deze studie.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Minister, dank u voor uw antwoord. Ik wil er nog twee bijkomende bedenkingen bij maken.

Ik begrijp dat er een zo ruim mogelijke waaier van hernieuwbare energiebronnen zal onderzocht worden – of toch de potentie ervan. Dan is het belangrijk om in te schatten op welke manier de technologie de komende jaren zal vooruitgaan. Op welke manier wordt met de progressie van de technologie rekening gehouden? Zo staat er in verband met zonnepanelen heel wat op stapel, met lichtere folies en dergelijke. Ook windenergie heeft heel wat progressie te verwachten, met andersoortige windmolens en dergelijke. Het is van belang om daar in die studie in de mate van het mogelijke rekening mee te houden.

In hoeverre zullen de initiatieven worden verankerd in het ruimtelijk wetgevend kader, om de afdwingbaarheid hard te maken? Is er overleg met de instanties die bevoegd zijn voor Ruimtelijke Ordening? Het zou kunnen dat bepaalde hernieuwbare energiebronnen op bepaalde plekken heel interessant kunnen zijn, maar dat het ruimtelijk momenteel niet kan. Waarmee ik niet wil zeggen dat alles overal moet kunnen, helemaal niet. Maar het zou toch jammer zijn dat door een te strikte interpretatie bepaalde potenties niet worden benut.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Wij volgen uiteraard de nieuwe technologieën op de voet. We kennen de zonne- en de windenergie. We kennen de bestaande technologieën. Maar er zijn heel wat onderzoekstellingen bezig met nog andere technologieën, bijvoorbeeld de technologie waarbij energie wordt opgewekt door de wrijving van voertuigen met het wegdek te capteren. Sommige bedrijven zijn daarmee bezig. Het staat nu nog in zijn kinderschoenen. Ik ben ervan overtuigd dat we moeten teruggaan naar de natuurlijke of normale manieren om energie op te wekken. Zeker als je in een decentraal model denkt, hoef je niet altijd grote centrales op te zetten. Een veelvoud van gemakkelijk integreerbare kleine centrales is ook nuttig. Denk maar aan de vraag die hier onlangs werd gesteld door de heer Schiltz naar aanleiding van een doctoraatsonderzoek van een student in Leuven, die zei dat als je 1 miljoen elektrische wagen per dag 1 uur voor opslag zou laten zorgen, je op een piekmoment de capaciteit van een kerncentrale zou hebben, die je dan zou kunnen uitsluiten. We moeten dus denken in termen van een veelheid van kleine, decentrale zaken.

Uiteraard volgen we dat op de voet. Ik ben ervan overtuigd dat daar de komende jaren nog zaken in zullen worden ontwikkeld waar we vandaag misschien nog niet bij stilstaan. We moeten dat opvolgen, om te zien wanneer dat marktconform wordt en introduceerbaar op de markt. We moeten ons werk doen en heel kort op de bal spelen, om ervoor te zorgen dat we altijd rekening kunnen houden met die nieuwe technologieën.

Ruimte Vlaanderen is hierbij wel degelijk betrokken. Dat is logisch. Je kunt niet op een bepaald moment het potentieel in kaart brengen als je geen rekening houdt met de ruimtelijke ordening. Wij werken daar met minister Schauvliege zeer goed samen. We hanteren de filosofie zoals bij de 'fast lane' voor de windmolens. Er is een heel duidelijke link. De departementen werken samen. Met het departement Energie, met zijn eigen bevoegdheden, proberen wij heel nauw samen te werken. Het is bijna een Siamese tweeling: je kunt niet denken over nieuwe concepten als je niet weet of je de ruimte hebt om ze te plaatsen en wat de eraan verbonden vergunningen zijn.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U haalt Fast Lane aan, maar dat vind ik net een minder goed voorbeeld, omdat er heel

wat fricties zijn met Oost-Vlaanderen, waar de samenwerking op bepaalde vlakken blijkbaar niet van een leiden dakje is verlopen. Men is geconfronteerd met een aantal voldongen feiten, wat niet zo interessant was voor de samenwerking.

Ik hoop dat we daaruit kunnen leren, dat de coördinatie er in de toekomst voor zal zorgen dat dit soort fricties en conflicten zoveel mogelijk kan worden vermeden.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over het ontwikkelingsplan van de transmissienetbeheerder en de impact hiervan op Vlaanderen – 2408 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): We hebben de ontwikkelingsplannen van Elia kunnen inkijken. Die ontwikkelingsplannen moet Elia in principe om de zoveel jaar opmaken en die worden om de zoveel tijd geanalyseerd.

In die ontwikkelingsplannen staan een aantal belangrijke punten, zeker omdat zij rekening moeten houden met wat de toekomstontwikkeling zal zijn in verband met hernieuwbare energie. Zij moeten bekijken waar zij in functie daarvan hun netten zullen versterken. Ik geef een voorbeeld: het project Simon Stevin, waarbij de offshore moet worden bekabeld naar het binnenland toe. Dat heeft natuurlijk consequenties voor hun ontwikkelingsplan.

Het omgekeerde is ook waar. Vlaanderen is bevoegd voor hernieuwbare energie, zolang het niet op de zee is. Voor al de rest dus wel. Dat betekent dat wij daardoor onrechtstreeks een invloed hebben op het ontwikkelingsplan van de federale transportnetbeheerder.

Minister, zit Vlaanderen mee aan tafel om dit ontwikkelingsplan op het vlak van de Vlaamse bevoegdheden en beleidskeuzes mee te verdedigen? Gebeurt dit bijvoorbeeld via de distributienetbeheerders (DNB's) of op een andere manier?

En omgekeerd: als zij een ontwikkelingsplan maken, is dat dan in het voordeel van de Vlaamse energievisie? Wij zullen straks een energievisie opmaken die misschien leidt tot een pact. Maar dan zitten we straks misschien met een ontwikkelingsplan van Elia dat daar totaal niet aan beantwoordt.

Mijn vraag luidt dus: in welke mate is er een wisselwerking tussen Vlaanderen en Elia?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: De afstemming tussen de investeringsplannen van netbeheerders en de globale energievisie is een heel terecht aandachtspunt. Ook de afstemming tussen de investeringsplannen van de transmissienetbeheerders en de distributienetbeheerders is bijzonder belangrijk. Het is logisch dat dit aandachtspunten moeten zijn bij de totstandkoming van een interfederale energiepact en een energiepact.

Inzake de interactie met de transmissienetbeheerder zijn er nu al enkele initiatieven ter zake. De transmissienetbeheerder houdt bij de opmaak van de investeringsplannen rekening met de verwachte behoeften, doelstellingen en plannen, ook op Vlaams niveau. In die zin maakt de transmissienetbeheerder al grondig zijn

huiswerk. In de Samenwerkingscode van het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit, meer bepaald hoofdstuk 6.2, en het Technisch Reglement Plaatselijk Vervoernet Elektriciteit staat bovendien de verplichting voor de netbeheerders om afspraken te maken over de coherentie van de ingediende investeringsplannen.

Verder hebben Eandis, Infrax, de beheerder van het transmissienet en het plaatselijk vervoernet Elia in de schoot van het Beleidsplatform slimme netten van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) een eerste studie uitgevoerd naar de onthaalcapaciteit van decentrale productie in Vlaanderen. Tot slot is er ook interactie tussen de regulatoren mogelijk.

Bij de jaarlijkse rapportering van de investeringsplannen van de distributienet-beheerders en de beheerder van het plaatselijk vervoernet moet de VREG jaarlijks het investeringsbeleid van de netbeheerders opvolgen voor de integratie van decentrale productie. Daarbij evalueert de VREG, in verband met decentrale productie, de toekomstverwachtingen van de vraag naar nieuwe aansluitingen, de ramingen van de capaciteitsbehoeften van het distributienet, de onderliggende hypothesen voor de groei aan decentrale productie en een masterplan voor de vijf volgende jaren om in de nodige bijkomende aansluitingscapaciteit te voorzien zodat de verwachte hernieuwbare energieprojecten kunnen worden aangesloten.

Als de VREG bij zijn analyse knelpunten detecteert op het transmissienet dat onder de bevoegdheid valt van de federale regulator, de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG), wordt in een schrijven of via mondeling overleg aan de CREG gevraagd om hieraan de nodige aandacht te schenken bij de beoordeling van de investeringsplannen van de transmissienet-beheerder.

Bij de beoordeling van de investeringsplannen Elektriciteit 2010 voor de periode van 2011 tot 2013 heeft de VREG in haar schrijven aan de CREG opgemerkt dat de ontbrekende investeringen in capaciteit van het transmissienet van Elia oorzaak zijn van de knelpunten bij de aansluiting van decentrale productie op het onderliggende distributienet in de kustregio.

Bij de beoordeling van de investeringsplannen in de daaropvolgende jaren heeft de VREG telkens de eerder gemaakte opmerking hernomen en daarbij aangegeven dat de ontbrekende investeringen in capaciteit van het transmissienet van Elia nog steeds oorzaak zijn van de knelpunten bij de aansluiting van decentrale productie op het onderliggende distributienet in de kustregio en de Noorderkempen. De VREG heeft telkens in haar schrijven de CREG verzocht om in het kader van de analyse van de investeringsplannen van de transmissienet-beheerder hieraan de nodige aandacht te schenken.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Dus een duidelijk formeel, structureel overleg is er eigenlijk niet?

Minister Annemie Turtelboom: Neen.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): We horen dat er samenwerking moet zijn tussen de VREG en de CREG. We weten dat de CREG nog altijd – of onlangs misschien niet – weigert cijfers door te geven aan de VREG. De VREG kijkt dus naar de CREG en de CREG naar de VREG. Dan vraag ik mij toch af hoe dat ooit goed komt.

Straks zal Elia inderdaad kabels plaatsen. Ze moeten daarvoor inderdaad bouwvergunningen hebben in Vlaanderen. Wij hebben hun kabels nodig voor een aantal zaken. Als er geen structureel, formeel overleg komt tussen transport en distributie op een vergelijkbaar platform, lopen we vroeg of laat met de kop tegen de muur.

Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer Gryffroy, dat is de reden waarom ik expliciet heb gevraagd dit in het federaal energiepact op te nemen. Dat moet daar deel van uitmaken. Ik ben het helemaal eens met uw analyse. Er is een samenwerkingscode. Het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit en het Technisch Reglement Plaatselijk Vervoernet van Elektriciteit bevatten de verplichting afspraken te maken. Op het terrein merken we echter dat dit onvoldoende vlot verloopt. Dit moet hier echt deel van uitmaken.

De komende jaren zal de infrastructuur nog belangrijker worden. We gaan van een centraal model naar een decentraal model om de elektriciteit tot bij de mensen te brengen. Hierdoor zal er in verschillende richtingen veel meer interactie zijn. Het beheer van de infrastructuur is hierbij van cruciaal belang.

We moeten vraag en aanbod op het net bij wijze van spreken altijd in evenwicht houden. Om dat te garanderen, moeten hoogspanning, middenspanning en laagspanning perfect op elkaar aansluiten. Dat is voor mij een prioriteit. Dit aspect is niet altijd het zichtbaarst of het wervendst, maar het is van cruciaal belang als we onze doelstellingen en ambities willen realiseren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de netvergoeding – 2437 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, ik heb daarnet verwezen naar een wederzijdse oorlog tussen de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) en de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG). Deze vraag om uitleg is hier een voorbeeld van.

De vzw Zonstraal gaat niet akkoord met de netvergoedingen en is zo intelligent geweest zowel naar het hof van beroep als naar de Raad van State te stappen. De vzw gaat ervan uit dat de VREG niet de verantwoordelijkheid heeft. Daar zijn verschillende redenen voor aangehaald.

Volgens de vzw Zonstraal is de tariefmethodologie op basis van het decreet van 14 maart 2014 tot stand gekomen. Eigenlijk zou nog steeds op basis van de federale Elektriciteitswet moeten worden gewerkt. De vzw vecht, met andere woorden, de bevoegdheid van de VREG aan om de netvergoeding in te voeren. Uit de besluiten blijkt dat de vzw eveneens van mening is dat er geen democratische basis aanwezig is. Een derde reden om de netvergoeding te verwerpen, bestaat erin dat een overgangperiode maximaal zes maanden mag duren. Eigenlijk staat in de motivatie vermeld dat de overgangperiode loopt tot er een nieuw tarief is. Dat kan nog twee jaar duren. Volgens de vzw betekent dit dat de overgangperiode twee jaar in plaats van zes maanden duurt.

Dit heeft natuurlijk een aantal consequenties. De CREG is om cijfers in verband met de historische schulden gevraagd. Volgens mij zijn die cijfers zeer recent aan de VREG overgemaakt. De betrokken partijen blijven voor twee rechtbanken bekvechten. Er zijn natuurlijk consequenties. De vraag is wat er zal gebeuren indien de vzw Zonstraal deze zaken wint.

In dat geval kunnen we ons de vraag stellen wat de wettelijke basis voor de huidige distributienettarieven is. Wat moeten we dan doen met het toekomstig

tarieven decreet dat er vroeg of laat zal aankomen? Welke impact zou dit hebben op de invordering van de netvergoeding voor prosumenten? Zullen ze moeten betalen en dit geld nadien terugkrijgen? Hoe zou dit dan worden geregeld? In principe is het tarief van kracht vanaf 1 juli 2015.

Aanvankelijk was mijn derde vraag wat de bezwaren van de vzw Zonstraal zijn. Eigenlijk heb ik die bezwaren daarnet zelf al opgesomd. De vzw klaagt de overgangperiode van twee jaar aan en is van mening dat die periode maximaal zes maanden mag bedragen. De vzw heeft het over behoorlijk bestuur en over het gebrek aan een democratische basis. De vzw betwist de bevoegdheid van de VREG om tarieven op te stellen.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Voorzitter, dit is een belangrijk onderwerp, zeker omdat vanaf 1 juli 2015 een prosumententarief zal worden aangerekend. Ik wil dit even vergelijken met de vorige keer dat een dergelijk tarief is aangerekend. Een aantal bedrijven hebben toen beslist het prosumententarief, dat toen nog anders heette, niet aan te rekenen. Anderen hebben dit wel gedaan en hebben het nadien moeten terugbetalen.

Minister, weet u of dit nu ook zal gebeuren? Zullen bepaalde energiebedrijven de uitspraken van het hof van beroep en van de Raad van State afwachten alvorens het tarief effectief door te rekenen? Denkt u of weet u dat iedereen de doorrekening op 1 juli 2015 zal laten starten?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, op 14 maart 2014 is het decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de omzetting van de richtlijn van de Europese Unie 2012/27/EU van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie en de toekenning van groenestroomcertificaten, warmte-krachtcertificaten en garanties van oorsprong afgekondigd.

Artikel 4 en 5 van dit decreet maken de VREG bevoegd voor de goedkeuring van de distributienettarieven, inclusief de vaststelling van de tarifaire methode en de bepaling van de overgangsmaatregelen inzake tarieven. Dit decreet mandateert de VREG om de tarifaire methode vast te stellen omdat de federale voorschriften inzake tarieven in de artikelen 3.1.3, ten tweede, en 3.1.4, paragraaf 2, worden vervangen. Ik vermeld de artikelen omdat het hier een heel juridische vraag om uitleg betreft. Dit lijkt me dan ook nuttig voor het verslag. Omdat de federale voorschriften inzake tarieven door artikel 3.1.3, ten tweede, en 3.1.4., paragraaf 2, van het Energiedecreet werden vervangen, is er geen sprake meer van een federaal kader, inzonderheid artikel 12bis, paragraaf 4 of paragraaf 5 van de Elektriciteitswet.

Zelfs indien iemand ten onrechte veronderstelt dat de federale tarifaire voorschriften niet zijn opgeheven, blijven de beslissingen van de VREG wettig. De beslissingen tot vaststelling van de tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2015-2016 en de daaropvolgende beslissingen in verband met de tarifiering zijn immers overgangsmaatregelen. Voor overgangsmaatregelen is het federale procedurele kader niet nodig.

De VREG heeft een tarifaire methode voor de exploitatie tijdens de periode 2015-2016 goedgekeurd.

Het beroep heeft geen schorsende werking. Zolang er geen uitspraak ten gronde is gedaan, blijft de aangevochten beslissing rechtsgeldig van toepassing. De aanrekening van dit tarief start dus, zoals voorzien, op 1 juli 2015. In 2015 zal de helft van het jaarbedrag gefactureerd worden.

Het beroep heeft geen impact op de problematiek van de historische saldi. Het is wel zo dat voor hetzelfde hof van beroep een andere rechtszaak hangende is, waarvan de uitkomst wordt afgewacht. In die rechtszaak zal het vraagstuk beslecht worden welke regulator bevoegd is om de omvang van de saldi vast te stellen en te controleren, de CREG of de VREG.

In een eerste middel wordt ingeroepen dat de rechtsgrond van de bestreden beslissing verkeerd zou zijn, nu de VREG de federale bepalingen inzake tarieven, en niet de Vlaamse, zou hebben moeten toepassen. Volgens ons is die stelling onjuist en zonder gevolgen. De bestreden beslissing is ook verenigbaar met het opheffen federale kader. Daarvoor verwijs ik terug naar mijn antwoord op de eerste vraag.

In een tweede middel wordt een gebrek aan overleg ingeroepen. Nochtans heeft de VREG dat daadwerkelijk gedaan. De modaliteiten van het betwiste tarief werden gewijzigd naar aanleiding van opmerkingen van marktspelers gedurende het overleg. Mede gelet op de oorsprong van die wijziging en het feit dat het niet over een fundamentele wijziging gaat, moet geen nieuw overleg worden georganiseerd. En toch werden Zonstraal en de sectorfederatie PV-Vlaanderen gehoord gedurende een apart aanvullend overleg op 23 september 2014 over het betwiste tarief in zijn gewijzigde vorm. Zonstraal heeft tijdens dat overleg kritiek geformuleerd, en dat werd in het consultatieverslag ook besproken.

In een derde middel wordt ingeroepen dat het prosumententarief discriminatoir zou zijn, omdat het niet afhankelijk is van de reële afname, maar wel van een raming ervan. Dat element is materieel onoverkomelijk, omdat terugdraaiende tellers de werkelijke afname niet meten. Verzoeksters hebben de mogelijkheid om een elektronische slimme meter te plaatsen indien zij op basis van de werkelijke afname willen worden getarifeerd. Zolang zij dat niet doen, zijn zij niet in een vergelijkbare situatie ten opzichte van netgebruikers van wie de reële afname wel gemeten wordt. Alle netgebruikers die zich in dezelfde toestand bevinden, worden identiek behandeld. En dat is altijd een belangrijk feit: men is ongelijk wanneer men gelijke situaties ongelijk behandelt. Maar hier behandelen wij een gelijke situatie op dezelfde manier.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Bedankt, minister, voor het duidelijke antwoord. Zonstraal is intussen wel bezig zijn communicatie op te voeren en maakt mensen onnodig bang, waardoor er heel veel vragen omtrent de netvergoeding binnenkomen. Mijn collega's kunnen daarvan getuigen. Veel mensen vragen zich af wat er nu zal gebeuren. Zonstraal brengt het voor de rechtbank, maar er is nog geen uitspraak. Zal men het moeten terugbetalen? Zal men het terugkrijgen? Maar als ik die drie elementen in uw antwoord hoor, vind ik die heel pertinent om te kunnen zeggen dat Zonstraal eigenlijk weinig kans op slagen heeft met zijn rechtszaak. Zoals Zonstraal aan het communiceren is, zou er misschien vanuit de Vlaamse Regering of door iemand anders ook gecommuniceerd moeten worden.

Wat mij meer verontrust, is de rechtszaak die lopende is vanwege de distributienetbeheerders, waarin men de bevoegdheid betwist van wie uiteindelijk de saldi moet verifiëren en controleren. Dat lijkt mij nog niet van de baan. Daar is blijkbaar nog veel discussie over. Als u daar meer over weet, hoor ik dat graag.

De netvergoeding is nu opgemaakt voor de overgangperiode 2015-2016. Betekent dat dan ook dat we mogen verwachten dat we vanaf 1 januari 2017 eindelijk van start gaan met onze nieuwe, definitieve tarieven?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Ik heb nog geen antwoord gehoord op mijn bijkomende vraag of u weet of energieleveranciers het tarief nog niet zullen aanrekenen, net zoals dat de vorige keer ook gebeurd is. Sommige hebben dat toen wel gedaan, andere niet. Wie het toen wel heeft gedaan, heeft dat moeten terugbetalen.

Ik zou ook willen oproepen tot wat stabiliteit. Ik begrijp dat dit veld nooit helemaal stabiel zal zijn, maar het zou wel goed zijn dat er op een bepaald moment gezegd wordt: dit is het nu, dit zal voor een tijdje meegaan. Op dat vlak wil ik de laatste vraag van collega Gryffroy wel ondersteunen.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Ik heb gezegd dat het beroep geen schorsende werking heeft. Normaal gezien loopt alles dus zoals het op schema zit.

Ik ben het helemaal eens met wat collega Danen zegt. We hebben nood aan stabiliteit. Maar natuurlijk zul je altijd rechtszaken hebben, dat was op federaal niveau bij de CREG ook zo. Ik zou ook het liefst hebben dat we daar zo snel mogelijk duidelijkheid over hebben, want dat is gewoon niet goed. Het prosumementarief bestaat in heel wat landen. Dat is gewoon een logica als je een net in twee richtingen gebruikt. Het is een beslissing geweest van de VREG, die hij als onafhankelijke regulator neemt, maar waar een heel grote logica in zit.

Als er een rechtszaak loopt, moeten we tijdens die periode afwachten en uitzweten. Dat is een periode van onzekerheid.

In verband met de rechtszaak van de DNB's wil ik u vragen om een aparte vraag om uitleg te stellen. Anders loop ik het risico dat ik dingen zeg. Ik heb een update van een maand geleden in mijn hoofd. Ik weet niet of er intussen nog iets gebeurd is. Bij rechtszaken zou ik toch graag zeker zijn.

In verband met de definitieve tarieven: als iets geen schorsende werking heeft, lopen de zaken zoals ze lopen.

In verband met de energieleveranciers heb ik geen weet van leveranciers die niet zouden doorrekenen. Als u op een of andere manier wel iets weet of gehoord hebt, zou ik u willen vragen om dat in een volgende vraag om uitleg te gieten. Aarzel niet om dat aan ons te melden, want dat is heel belangrijk.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Definitieve tarieven vanaf januari 2017 zou ik ten zeerste appreciëren.

In verband met de rechtszaak van de DNB's gaan we voor 14 uur een vraag om uitleg indienen. Dan kunt u dat volgende week komen toelichten, als de commissiesecretaris en de voorzitter de vraag toelaten.

In verband met Zonstraal zou ik de boodschap willen meegeven: zoals de VREG de laatste tijd nogal hard communiceert, dan kan men hierover misschien ook eens hard communiceren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over slimme budgetmeters – 2310 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): De uitrol en voorbereiding van de slimme netten via onder andere de slimme energiemeters slepen nu al een hele tijd aan. Het project is belangrijk voor ons toekomstig energienet. Naast de nieuwe slimme energiemeters, komen er ook slimme budgetmeters die al dan niet geïntegreerd kunnen worden in de slimme meters.

Er zijn verschillende problemen met de huidige budgetmeters. Hun effectiviteit kan daarenboven in twijfel getrokken worden. Ongeveer 70.000 budgetmeters zijn geïnstalleerd. Hoe slimmer men deze module wil maken, hoe duurder de meters zullen zijn. Straks zitten we met een standaardisatie van een slimme budgetmeter, een standaardisatie die veel hoger ligt dan in de omliggende landen, waardoor we niet meer met een standaardproduct zitten op Europees niveau. De prijs zal naar omhoog gaan en iemand zal die prijs moeten betalen, de burger of – gesolidariseerd – alle gebruikers.

Het garanderen van de minimumlevering, de toegankelijkheid en de communicatie naar de burgers is voor ons heel belangrijk. Of er dan nog veel andere modaliteiten moeten kunnen worden toegevoegd, daar hebben wij vragen bij.

Minister, welke functionaliteiten wilt u verbinden aan de slimme budgetmeters? Werkt u aan een preventietraject zodat gezinnen niet opgezadeld worden met een dure budgetmeter? Voorkomen in plaats van genezen.

Hoe gaan de slimme meter en slimme budgetmeter van elkaar verschillen? Of zijn ze integreerbaar?

Hoever staat het met het advies van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) omtrent de definitieve uitrol van de slimme meters? Hoe gaat u ervoor zorgen dat de kost voor de slimme meters zo laag mogelijk wordt gehouden?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Door de slimme budgetmeter – het is al aan bod gekomen – dreigen we afkoppelingen te anonimiseren of ontmenselijken. Het is gemakkelijker om vanop afstand een ingreep op een budgetmeter of een afsluiting te doen dan aan huis te gaan. Ik vraag om aandacht hiervoor. Ik vernam van de sector dat de afsluiting van meters kan worden vermeden met kleine ingrepen, als men de situatie goed kent, met kleine bijstellingen, die weinig kosten. Een afsluiting daarentegen kan bijzonder veel onwelzijn veroorzaken. Ik wil waarschuwen voor dat soort systemen. Op zich zijn wij voor budgetmeters, maar we zouden de voordelen van het ene systeem met die van het andere moeten combineren.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Slimme meters waren tot nog toe eerst het voorwerp van een proof of concept (POC) technisch proefproject en vervolgens van een uitgebreider proefproject, dat op het ogenblik nog lopende is. Er was in deze projecten weinig tot geen relevantie voor mensen in armoede. De VREG doet het nodige om organisaties die de mensen met armoedeproblematiek

vertegenwoordigen, te betrekken bij het overleg met de netbeheerders over het proefproject en over de functionaliteiten van de slimme meter.

Hierover werd ook al gecommuniceerd op het beleidsplatform van 26 januari, waar Eandis en Infrax een stand van zaken van de proefprojecten slimme meters voorstelden. Het is echter aan de Vlaamse Regering om de concrete functionaliteiten voor de slimme meters te bepalen. Hierbij is ook specifieke aandacht voor de doelgroep die momenteel gebruikmaakt van een budgetmeter. Essentieel hierbij is het evenwicht tussen minimale functionaliteiten en de kostprijs hiervan. Die bekommernis delen we wellicht allemaal.

Zoals hoger aangehaald, werken distributienetbeheerders op vraag van de VREG samen met de armoedeorganisaties om te onderzoeken in hoeverre slimme meters kunnen worden afgestemd op de groep van mensen met betalingsmoeilijkheden. Dat aspect moet dus worden onderzocht. Voor mij moet het perfect mogelijk zijn dat de slimme meter de budgetmeter vervangt.

De VREG heeft op 20 april haar advies met als referentie ADV 200503 aan mij bezorgd. Dat advies kun je lezen op de website van de VREG. Het Vlaams Energieagentschap (VEA) heeft een bestek uitgeschreven voor onder andere de praktische uitrol van de slimme meters. De aanbesteding daarvan loopt. Er zijn heel veel adviezen, maar vaak zijn de adviezen geschreven vanuit een bepaalde insteek en zijn ze niet allesomvattend. Na deze studie zal ik een voorstel opmaken en voorleggen aan de Vlaamse Regering.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Kunt u een timing voor de studie geven?

Minister Annemie Turtelboom: De planning is dat dat advies klaar zal zijn tegen eind september.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Dan kunnen we het er opnieuw over hebben.

Ik ondersteun uiteraard de bezorgdheid van de heer Danen. Het kan ook niet de bedoeling zijn om met de slimme budgetmeters mensen nul procent elektriciteit te leveren. Het voordeel van een slimme budgetmeter is dat men ook een minimum kan leveren, zoals het nu ook is.

Wat ook een belangrijk aandachtspunt is, is wie de data nadien zal beheren. U weet ook dat data beheren, macht is. Ik weet dat de distributienetbeheerders vragende partij zijn om zoveel mogelijk data te hebben en zoveel mogelijk aan te sturen. Dat betekent ook macht voor hen. Bepaalde zaken kunnen nuttig zijn, bijvoorbeeld voor zonnepanelen kan men sturen vanop afstand en kan men pieken opvangen. Het mag wel niet verder gaan dan dat. Als ik praat met topmensen van de distributienetbeheerders, dan hoor ik ze dromen over veel meer dan enkel maar vanop afstand beheren. We moeten daar zeer voorzichtig mee zijn. Wat zij zouden willen, kost ook meer en dat zou ook moeten worden betaald.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

**VRAAG OM UITLEG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over een actieve dienstverlening bij de energieprijzen
– 2349 (2014-2015)**

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag is intussen een klein beetje beantwoord naar aanleiding van de vraag van de heer Bothuyne.

In het jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst wordt een 'automatische toekenning' gesuggereerd omdat de E-peilberekening bij het Vlaamse Energieagentschap (VEA) toekomt. In principe zou men dus automatisch de energiepemie kunnen toekennen. Minister, u zegt dat u niet zeker bent of u die premie zult behouden. Dat klopt, maar als u dat doet, moet u dat gewoon in de computer aanpassen.

Het gaat dus gewoon over de automatische koppeling. De vraag is wat men doet als de aangifte verkeerd is. Als men daardoor de premie misloopt, blijf ik bij mijn stelling dat het niveau van de EPB-verslaggever omhoog moet. Het is zijn verantwoordelijkheid.

Minister, wat is het standpunt inzake een 'automatische toekenning' of 'actieve informatieplicht'? U hebt daar intussen op geantwoord. Hoe kan dit concreet worden geïmplementeerd? De Vlaamse Ombudsdienst verwijst naar andere dossiers om aan te geven dat een dergelijke proactieve benadering niet indruist tegen de privacyregeling. In een ander dossier kwam dit ook ter sprake en het bleek zo te zijn. Is dit nog zo of spreekt u dit tegen? Hoe staat u tegenover de suggestie van de Vlaamse Ombudsdienst voor een rapportering vanuit de distributienetbeheerders over het aantal afgekeurde dossiers en de reden van afkeuring? Hoe kan dit worden opgelegd aan de distributienetbeheerders?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, collega's, de automatische toekenning gebeurt op dit ogenblik enkel voor de korting onroerende voorheffing. Hierbij is de overheid de schuldeiser en kan die zelf kortingen hierop toestaan en deze ook automatisch toekennen zonder dat ze worden opgeëist. Zonder voorafnames te doen, weet ik niet zeker of de E-peilpremie zal blijven bestaan. Wat de netbeheerders betreft, is het in dit kader interessant om te melden dat er een wijziging aan het Energiedecreet in de maak is om deze, binnen de uitvoering van hun taken, toegang te geven tot de Energieprestatiedatabank voor controle-doeleinden. Concrete implementatie van een dergelijke actieve informatieverstreking, evenals eventuele beperkingen vanuit de privacyregelgeving, moeten nog grondig worden onderzocht.

Wat betreft de rapportering over afgekeurde dossiers en de reden van afkeuring verwijs ik naar het antwoord op de schriftelijke vragen 301 en 314. Een rapportering over de afgekeurde energiepemies kan een meerwaarde betekenen voor de beleidsopvolging. De netbeheerders houden van elk dossier gegevens bij, met andere woorden ook van de geweigerde dossiers, voornamelijk omdat elke weigeringsbrief ook de reden van de weigering moet omvatten. Er is evenwel geen verplichting om over deze dossiers te rapporteren aan het Vlaams Energieagentschap, zodat elke werkmaatschappij zijn eigen registratiemanier heeft ontwikkeld. Een rapportering over het aantal geweigerde dossiers per type premie, evenals per doelgroep – huishoudelijk versus niet-huishoudelijk –, is op korte termijn haalbaar. Het toevoegen van de reden van weigering zal meer tijd vragen omdat deze redenen op dit ogenblik niet gecategoriseerd zijn.

Het is mijn bedoeling om aan de netbeheerders via het Energiebesluit op te leggen om ook de redenen van de weigering te rapporteren. Deze nieuwe verplichting kan ten vroegste ingaan voor de rapportering over 2016.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Dank u, minister, voor het antwoord. Ik ben vooral bekommerd over administratieve vereenvoudiging. Hoe minder we moeten opvragen bij de burger, hoe beter. In de globale oefening worden zaken gekoppeld aan elkaar. We pleiten ervoor om dat ook hier te doen, ook al gaat u in de toekomst de premies aanpassen of zelfs afschaffen. Het gaat over het principe van een automatische koppeling, waardoor de burger niet zelf op zoek moet gaan. Ik weet dat nogal wat mensen het niet wisten. Dat vind ik moeilijk. Mensen die het wel weten, hebben die premie, de andere niet. De automatische koppeling is vrij goed haalbaar. Dat moet dan flexibel zijn: er komen premies bij of er gaan er weg. Daarom vraag ik om in de globale oefening zo veel mogelijk zaken met elkaar te koppelen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.